

W: Jaka jest rola doradców podatkowych w czasach szybkich zmian prawa oraz oceniając biznesowego?

ADAM MARIĄŃSKI: Doradca podatkowy już dziś jest rozpoznawany jako najlepszy doradca przedsiębiorcy, ale też firmy rodzinnej i jej właścicieli. Nie pomagają unikaniu opodatkowania. Samorząd absolutnie nie akceptuje agresywnej optymalizacji podatkowej. Doradca musi pomóc w ustaleniu prawidłowej kwoty podatku, ani większej, ani mniejszej. Widzimy jednak problem w ustaleniu granic dozwolonego planowania podatkowego. Chcemy o tym rozmawiać z wszystkimi stronami procesu poboru danin: władzą ustawodawczą i wykonawczą, administracją, sądami administracyjnymi oraz przedsiębiorcami.

Zdy temu służy przedstawiony przez samorząd zawodowy projekt nowelizacji ustawy o doradztwie?

Chcemy zrównać uprawnienia doradców podatkowych z innymi zawodami prawniczymi, czyli radcami prawnymi i adwokatami. Wymaga to również zmiany sposobu kształcenia kandydatów. Ustawa o doradztwie, która reguluje te kwestie, została uchwalona blisko 22 lata temu. Nie przystaje już do obecnych warunków. Dlatego wystąpiliśmy z propozycją reformy.

Jakie uprawnienia zyskają doradcy?

Będą mogli reprezentować klientów przed sądami powszechnymi w sprawach karnych skarbowych. Obecnie występują wyłącznie przed sądami administracyjnymi, tylko w sprawach podatkowych i celnych. W praktyce oznacza to, że jeśli klient zostaje oskarżony o przestępstwo skarbowe, np. wyłudzenie VAT, doradca podatkowy musi oddać sprawę adwokatowi lub radcy prawnemu. Tymczasem wielu z nich nie ma wystarczającej wiedzy w zakresie prawa podatkowego.

Naszym celem jest zwiększenie ochrony podatników oskarżonych o tego typu przestępstwa. Co istotne, doradca podatkowy będzie w takich sprawach pełnomocnikiem posilkowym, obok adwokata lub radcy prawnego, których udział gwarantuje prawidłowość postępowania proceduralnego.

A sprawy dotyczące ZUS?

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne należą do danin publicznych. Dlatego chcemy wprowadzić zapis, że czynności doradztwa podatkowego obejmują również sprawy ubezpieczeń. W konsekwencji doradcy podatkowi mogliby też reprezentować klientów przed sądami w sprawach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Takie postulaty pojawiały się już wcześniej. Ministerstwo Finansów argumentowało jednak, że doradcom brakuje odpowiedniego przygotowania.

Nasz projekt jest odpowiedzią na pismo wiceministra finansów Pawła Grucy. Ministerstwo samo dostrzegło konieczność zmian w ustawie o doradztwie i zwróciło się do KRDP o nasze stanowisko w tej kwestii.

Zgadamy się, że aby nadać doradcom nowe uprawnienie, konieczne jest też zwiększenie stawianych im wymagań. Obecne praktyki sześciomiesięczne są zbyt krótkie. Chcemy, by warunkiem wpisania na listę doradców było odbycie dwuletniej aplikacji i zdanie egzaminu końcowego. Jego elementem będzie znajomość m.in. przepisów postępowania cywilnego i karnego.

Czy to oznacza zamknięcie zawodu?

Nie. Nie chcemy w żaden sposób ograniczyć dostępu do zawodu, ale zagwarantować kandydatom odpowiednie kompetencje. Wstęp na aplikację pozostaje otwarty, nie będzie egzaminu jak w innych aplikacjach. Wystarczy ukończyć studia i się zapisać. Zamierzamy jednak przyjmować wyłącznie absolwentów studiów prawniczych i ekonomicznych, np. zarządzania. Obecnie większość doradców wpisanych na listę prowadzoną przez KRDP ukończyła takie właśnie kierunki. Nie będzie więc rewolucja, jeśli zerwiemy z dotychczasową zasadą, iż do egzaminu na doradcę można przystąpić także po innych studiach. Zresztą samorząd już aktywnie uczestniczy w tworzeniu odpowiednich studiów.

Na czym będzie polegać aplikacja?

Kładziemy nacisk na zdobywanie umiejętności praktycznych, by przygotować kandydata do samodzielnego wykonywania zawodu, w tym sporządzania pism procesowych i występowania przed sądami w różnych sprawach. Aplikant powinien odbyć

MACI PRAK

Wyższa poprzeczka dla doradców podatkowych

prof. ADAM MARIĄŃSKI

Dlaczego samorząd chce wprowadzenia aplikacji i że nie oznacza to zamknięcia zawodu, a także dlaczego doradca podatkowy jest niezbędnym partnerem przedsiębiorcy i administracji skarbowej – mówi Monice Pogroszewskiej szef Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

praktyki w sądzie administracyjnym oraz w sądzie powszechnym z prawa karnego skarbowego i ubezpieczeń społecznych. Musi też poznać sposób funkcjonowania urzędów skarbowych i izby administracji skarbowej.

Projekt zakłada, że aplikacja jest odpłatna. Ile będzie wynosić ta opłata?

Określi to dokładnie minister sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia. Nie może przekraczać sześciokrotności minimalnego wynagrodzenia. Zapewne byłaby niższa niż na innych aplikacjach. Proszę także zwrócić uwagę, iż nasza aplikacja będzie krótsza, bo potrwa tylko dwa lata.

W jakim stroju doradca będzie reprezentował klientów przed sądami?

W stroju urzędowym, czyli tożde. To także realizacja wieloletniego postulatu. Efektem będzie podniesienie prestiżu naszej profesji. Chcemy, by doradcy stali się rozpoznawalni podczas wykonywania czynności zawodowych.

Projekt zakłada też wprowadzenie kontroli doradczej. Jaki będzie jej cel?

To odpowiedź na zapotrzebowanie naszych klientów. Restrykcyjne podejście organów podatkowych sprawia, że przedsiębiorcy chcą potwierdzenia prawidłowości rozliczeń i szukają tego rodzaju usług. Kontrola doradczą to nowe rozwiązanie, które można porównać do audytu. Nie będzie jednak dotyczyła finansów, ale prawidłowego stosowania przepisów podatkowych o VAT, PIT, CIT, akcyzie oraz składkach ZUS. Dlatego powinna być dedykowana tylko doradcom

podatkowym, adwokatom i radcom prawnym.

Co istotne, decyzje o tym, czy poddać się takiej kontroli, podejmie sam podatnik. Po zakończeniu kontroli otrzyma on sprawozdanie z opinią, która będzie swego rodzaju certyfikatem potwierdzającym, że prawidłowo rozliczył się z fiskusem za badany okres. Taką gwarancję zyskają podatnicy, w których kontrola doradczą nie wykaze błędów oraz ci, którzy w ciągu trzech miesięcy skorygują swoje rozliczenia stosownie do rekomendacji. O ujawnieniu organom skarbowym wyników kontroli decyduje sam podatnik.

Ta propozycja wszczyna wiele kontrowersji. Jaka jest pewność, że fiskus zaakceptuje wynik takiej kontroli?

Wzmocniona współpraca podatników z organami podatkowymi to tendencja światowa. Administracja uzyskuje szybciej informacje, że podatnik nie podejmuje agresywnych działań optymalizacyjnych, prawidłowo ustalił ceny transferowe, nie uczestniczy w transakcjach karuzelowych itp. W interesie fiskusa jest danie szansy podatnikom na otwarte prezentowanie ich rzetelności, a w konsekwencji traktowanie ich jako najlepszych partnerów. Jak widać, doradcy podatkowi, dbając o dobro klienta, są także nieocenionym partnerem administracji w tym sensie, że zwiększają prawidłowo deklarowanie i płacenie podatków. Patrząc na tendencje światowe, można śmiało powiedzieć, iż nowoczesna administracja zabiega o współpracę z doradcami podatkowymi.

Projekt przewiduje też ulgi dla tych, którzy z niej skorzystają. Na czym będą polegały?

Przedsiębiorca odliczy wydatki poniesione na kontrolę doradczą. Kosztem uzyskania

przychodu będzie podwójna wysokość wydatku. Podatkową korzyścią będzie też nowa ulga, która ma wynieść o 0,1 proc. kwoty podatku dochodowego. Odliczenie nie może jednak przekroczyć limitu. Będzie ono wynosiło odpowiednio: 20 tys. zł u małego przedsiębiorcy, 50 tys. zł u średniego oraz 200 tys. zł u dużego.

Przedsiębiorcy podchodzą do tego pomysłu sceptycznie. W jaki sposób KRDP chce ich przekonać?

Myszę, że brakuje jeszcze wiedzy o korzyściach z proponowanej usługi. Przecież niektórzy sami prosili o możliwość kontroli organów skarbowych, aby mieć pewność prawidłowego rozliczenia z fiskusem. Ponieważ takiej możliwości nie ma, doradca podatkowy sprawdzi to przed fiskusem. Przedsiębiorca uzyska większą pewność swoich działań, a administracja dostanie informacje o braku nieprawidłowych działań. Przecież zdecydowanej większości przedsiębiorców nie zależy na unikaniu opodatkowania, tylko na zapewnieniu o zaplacie prawidłowego podatku.

Jest też mowa o zaostrzeniu odpowiedzialności dyscyplinarnej doradców.

Skoro nadaliśmy nowe uprawnienia, powinniśmy też podnieść odpowiedzialność za niedopełnienie obowiązków czy naruszenie zasad etyki. Obecnie karami dyscyplinarnymi są: upomnienie, nagana, czasowe zawieszenie i pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Uważamy, że konieczne jest też wprowadzenie kar finansowych oraz kar łącznych.

Wcześniej pojawiały się pogłoski, że MF zgodził się na szersze kompetencje pod warunkiem ustępstw w kwestii tajemnicy zawodowej. Tymczasem pan na początku kadencji obecnej KRDP zapowiadał zdecydowaną obronę tajemnicy. Jakie są szanse na osiągnięcie porozumienia z MF?

Nasze stanowisko jest jednoznaczne i nie podlega zmianom: jako zawód zaufania publicznego nie zgadzamy się na uchylenie tajemnicy żadnej postaci. Dotychczas nie udało nam się uzyskać oficjalnej odpowiedzi Ministerstwa Finansów w tej sprawie. Jestem jednak dobrej myśli. Uważam, że obowiązek raportowania schematów podatkowych – jeśli ma zostać wprowadzony – powinien spoczywać na podatnikach.

Ministerstwo zapowiadało chęć ponownego uregulowania kwestii prowadzenia ksiąg. Czy coś się tu zmieni?

Naszym zdaniem nie ma konieczności, by usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych było znowu zarezerwowane dla uprawnionych osób, w tym doradców podatkowych. Podatnicy mają obecnie wybór między biurami rachunkowymi prowadzonymi bez żadnej licencji a doradcą podatkowym. My dajemy większą gwarancję rzetelnej obsługi. Poza prowadzeniem ksiąg proponujemy ich analizę oraz reprezentację w sporach z fiskusem. Problemem jest coś innego. Wielu księgowych oferuje swoim klientom usługi doradztwa podatkowego, do czego nie mają uprawnień. Wychyliłmy już kilkadziesiąt biur rachunkowych, które bezprawnie udzielały porad.

Jakie grożą im konsekwencje?

To przestępstwo. Zgłaszamy takie przypadki do prokuratury. Natomiast klienti powinni mieć świadomość, że ogłoszenia biur rachunkowych typu „zwrot VAT z zagranicy” lub „reprezentacja przed organami podatkowymi” jest czynnością zarezerwowaną dla doradców. Korzystanie z takich ofert to duże ryzyko.

Pozostaje jeszcze inna ważna kwestia. W przyszłości usługi księgowe zostaną całkowicie zautomatyzowane. Tym bardziej potrzebny będzie doradca podatkowy.

Nie obawia się pan reakcji księgowych na te słowa?

Ale to nie moja prognoza, tylko OECD. Wynika z postępującej informatyzacji procesów podatkowych. Coraz więcej danych przekazujemy w sposób zautomatyzowany, czego wyrazem jest np. Jednolity Plik Kontrolny.

Nie ma natomiast przeszkód, by księgowi zdobyli uprawnienia doradcy podatkowego i w ramach świadczenia usług doradztwa zajmowali się też nadal księgowani. Jeśli jednak chcą porzucić na prowadzenie ksiąg, powinni mieć świadomość, że ten zawód nie ma tak dobrej przyszłości jak doradztwo podatkowe. ☺

Pełna wersja rozmowy: prawo.rp.pl